

Jana Hamanová

K výzkumu PIAAC bych řekla takové zásadní informace.

Vybíráme zhruba nějakých 12 tisíc domácností, ve kterých se následně budeme snažit o kontakt s tou domácností a o to v rámci domácnosti vybrat vhodného člověka pro dotazování. Vhodným člověkem je každý, komu bude 16 až 65 let.

Když ten člověk bude naším tazatelem dotázán, tedy padne na něho ta volba, že on by měl být zástupcem České republiky v rámci tohoto výzkumu, tak moc prosíme o součinnost, o spolupráci, protože my nemáme šanci ho nijak nahradit.

Máme šanci podívat se na různé věkové skupiny – jak si stojí. Můžeme se podívat, jak se chovají muži a ženy. Můžeme srovnávat různé profesní kategorie, vzdělanostní kategorie. Můžeme se podívat na jednotlivé regiony a jakoby dodat tomu výzkumu určitou plastičnost a zároveň spolehlivost

V domácnosti tazatel stráví řádově hodinu až dvě. V dotazníku jsou samé otázky, na které umí každý z nás úplně normálně běžně odpovědět.

My si vážíme toho času a chceme nějakým způsobem symbolicky ty lidi odměnit, takže na jejich účet jim zašleme odměnu v hodnotě 500 korun.

Respondent vlastně musí vyjádřit souhlas s tím, že budeme zpracovávat jeho osobní údaje. Protože my jeho osobní údaje potřebujeme, abychom mohli kontrolovat práci našich tazatelů v terénu. Ta kontrola je relativně velmi přísná, my k ní musíme mít podklady, protože jsou za to odměňováni. Musíme vědět, že odvádějí kvalitní práci.

Nejzásadnějším prostředkem, který používáme, je zasílání informačních dopisů, ve kterých je vysvětleno, o jaký výzkum se jedná a kdo tu domácnost navštíví.

Následně, když přijde tazatel do té domácnosti nebo k těm dveřím domácnosti, tak se musí prokazovat tazatelským průkazem, na kterém je jeho fotografie a jeho tazatelské číslo. Navíc musí mít vždycky s sebou občanský průkaz a musí ho být schopen tomu člověku předložit, aby si prostě mohl ověřit, že to jméno souhlasí a že i ty fotografie jsou v pořádku.

Domácnost jako taková, se nemůže zúčastnit toho rozhovoru celá, ale musí se zúčastnit jenom jeden zástupce z té domácnosti. Vybírá ho ten tazatel na základě klíče, který my mu dáváme předem. Nezáleží to na jeho libovůli. Nezáleží to bohužel ani na ochotě lidí v té domácnosti, kdo z nich má nejvíce času, kdo z nich by se chtěl zúčastnit, ale opravdu záleží na tom, aby se účastnili ti, kteří jsou takovýmto způsobem – náhodně - vědeckým způsobem vybráni.

Nedá se nahradit jeden někým druhým. Nemůže nahradit manžel manželku, syn dceru atd., protože potřebujeme mít zastoupení všech těch skupin. Ať už mužů a žen, tak i věků, vzdělání nějakým způsobem rovnoměrně tak, jak to je v populaci.

Já si myslím, že Česká republika by se v rámci výzkumu PIAAC mohla umístit do 10. místa. Já tomu pevně věřím, jinak budu trochu zklamaná.